

ФОРМИ ЗАЛУЧЕННЯ ПОЗИКОВОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВОМ

*Сахно А.А., здобувач вищої освіти,
pvsmirnova7@gmail.com*

*Науковий керівник: Смірнова П.В., к.е.н., доцент
Державний біотехнологічний університет*

З метою ефективної діяльності підприємства мають можливість залучати фінансові ресурси, тому позиковий капітал відіграє значну роль у всій системі управління капіталом.

Позикові кошти за формою залучення можна розділити на кредитні та емісійні. При всьому різноманітті форм залучення капіталу у складі кредитних позикових коштів доцільно виділити наступні найбільш великі групи:

- фінансовий кредит (банківський і небанківський),
- комерційний (у вигляді передоплати, авансування покупцями),
- товарний (у вигляді товару, з розстрочкою платежу) та інші форми кредитування.

Емісійні позикові кошти можуть бути представлені корпоративними облігаціями. На користь коректності такого виділення свідчать дослідження М.С. Абрютіної та А.В. Грачова, які до складу кредитних і емісійних позикових коштів відносять фінансовий кредит, отриманий від банківських і небанківських фінансово-кредитних установ, комерційний кредит від постачальників, кредиторську заборгованість підприємства, заборгованість з емісії боргових цінних паперів і ін. [1].

Банківський кредит являє собою позиковий капітал у грошовій формі, що надається банками в тимчасове користування господарюючим суб'єктам на умовах забезпеченості, зворотності, терміновості, платності та цільового використання [2].

Комерційний кредит надається за товарними операціями у вигляді відстрочення платежу. Він є найшвидшою формою одержання кредиту та здійснюється за рахунок товарно-матеріальних цінностей підприємства [2].

Позиковий капітал, залучений через нефінансові установи, може бути сформований не в грошовій формі, а в речовій. В такому разі мова йде про залучення не кредиту, а позики. Позикодавцем може бути юридична або фізична особа. Залучення позикових коштів можна

здійснювати за допомогою видачі векселів, видачі та продажу облігацій.

Вексель – вид цінного паперу, абстрактне грошове зобов’язання строго встановленої законом форми. Є безумовним і безперечним борговим документом. У міжнародній торгівлі й у внутрішньому обороті розвинених країн використовується як одні з важливих засобів розрахунків і кредитування. Розрізняють два види векселю: простий і переказний.

Умови позики за допомогою облігацій визначаються підприємством під час емісії облігацій. Доцільність випуску облігацій визначається попитом на облігації і витратами на їх емісію. Вартість випущеної облігації прямо залежить від виплачуваних відсотків. Емісія і розміщення облігацій потребує деякого часу. Виплати за облігаціями є обов’язковими. Якщо підприємство емітент помилилося в прогнозах майбутніх доходів, то боргові зобов’язання можуть перевищити фінансові можливості.

Лізинг – це непряма форма фінансування діяльності (довгострокова оренда спонукуваного й нерухомого майна). По закінченні строку оренди право власності на майно переходить до орендаря. Відомі дві форми лізингу – операційний і фінансовий [3].

Фінансовий лізинг також називають лізингом майна з повною окупністю або повною виплатою, так як протягом терміну угоди (як правило, 3-7 років) лізингодавець повертає всю вартість майна і отримує прибуток від лізингової операції.

Проте наразі існують й інші джерела залучення позикових коштів, такі як факторинг, франчайзинг, свопи (обмін) та інші.

Таким чином, узагальнюючи різні аспекти залучення позикового капіталу у різних формах, можна визначити, що основними кредиторями, як правило, виступають фінансово-кредитні установи та постачальники.

Література.

1. Абрютіна М. С., Грачев А. В. Анализ финансово-экономической деятельности предприятия. М.: Дело и сервис, 2003. 263 с.
2. Горовой Д. А., Федотова К. О. Капитал предприятия: формирование и распределение. Харьков: ХНАДУ, 2009. 84 с.
3. Грачов А. В. Зростання власного капіталу, фінансовий важіль і платоспроможність підприємства. *Фінансовий менеджмент*. 2012. №2. С. 21-34.